

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00

Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No.) 20.

OCTOBER 15th 1924.

LETO (Vol.) XVI.

Mala cvetka.

bl. Terezija Deteta Jezusa.
H. B.

Izza Karmela je vzšla nova zvezda. Ljubko kakor jutranjica, znaneča krasno jutro, je zažarela na zvezdnatem nebu sv. katoliške cerkve. To je bl. Terezija Deteta Jezusa, imenovana Mala cvetka. Niti dve leti ni tega, kar je bila proglašena za blaženo in danes je že ljubljena celega katoliškega sveta. Poznamo in ljubimo jo celo mi Amerikanci, ki glede pobožnosti gotovo nismo na prvem mestu. Po naših cerkvah je videti vedno več njenih kipov in vedno več pobožnih častilcev ob njih. Tam iz Clevelanda, kjer se v morju hiš kakor vijolica v obsojni meji skriva mali karmelček, se čuje že o očitnih čudežih na priprošnjo Male cvetke. Te dni sem celo tam iz daljne Indije dobil prošnjo, v kateri se mi neki misijonar priporoča za pomoč, da bi mogel pozidati malo misijonsko cerkvico na čast Mali cvetki. Vse kaže, da je ona v preroškem duhu govorila, ko je dejala: "Po smrti bom lila na zemljo dež cvetlic." Gotovo ni mislila na naravne, ampak na nadnaravne cvetlice milosti, ki jih bo sipala na svoje častilce. To morajo ti slutiti, zato se njih število tako naglo množi.

Je pa še drugi vzrok, da si tako hitro osvaja srca. To je njena simpatična svetost. Svetost je prav za prav vsaka simpatična, a ne vsaka enako. Kakor so ljudje dvojne vrste, eni nam na prvi mah vzbujajo simpatije, drugi antipatije, tako so tudi svetniki dvojne vrste, eni privlačujejo, drugi odbijajo. Da ne bo kedo tega napačno tolmačil, se moramo malo natančneje izraziti. Svetost sama na sebi nikogar, ki je blage volje, ne odbija, vsacega, privlačuje, ne pa način, kako so se posamezne svete duše borile zanjo in jo na zunaj udejstvovala. In ravno ta način je, ki pri nekaterih odbija, pri drugih privlačuje.

Če berem življenjepise takozvanih stilitov, ki

so se na ta način odtegnili svetu in njega pogubnemu vplivu, da so splezali na visoke stebre in se gori zabarikadirali, da so samo v nebo videli, me mraz stresa, kakor je nje tam pod milim nebom. Občudujem njih svetniški radikalizem, simpatičen mi ni, odbija. Ko bi mi kedo rekel, da je mogoče le preko takega stebra do svetniške popolnosti, bi jo najbrž od spodaj gori gledal. Tak izredni način ni za vsacega, ne za vsak čas. Simona, najbolj znanega "stolpnika," so imeli za svetnika in je tudi bil. Me ne bi imeli za norca.

Ako pa berem življenjepisa sv. Frančiška Asiškega, tega igerca božjega in ga gledam, kako se brati z vso naravo, kako se "gunca" z otroci in venomer poje doli po belih umbrijskih cestah svojo solnčno pesem, se mi zdi, kakor da bi bil on našel kaka skrivna vratca nazaj v nekdanji zemeljski raj. Najrajši bi se mu kar za kapuco obesil, da jih še jaz najdem. Njegova vesela svetost je magnet celo za jekleno trde duše, posebno danes, ko brat brata davi in pesti, mejtem ko je on s krvi željnim volkom bratovščino sklepal in jo tudi srečno sklenil.

V tem oziru jaz mislim, da nekateri svetniki odbijajo, drugi privlačujejo.

Mala cvetka je mej tistimi, ki privlačujejo. Način njene svetosti je Frančiškov. Ona je in bo vedno bolj Frančišek Karmela. Ni vsak Frančišek po naravi, zato tudi ne more biti vsak Frančišek po milosti, ki običajno zida na podlagi narave. Tudi ni vsak Mala cvetka po naravi in radi tega ne more biti po milosti. Pač pa je način svetosti pri obeh simpatičen, privlačen, ki človeku neti hrepenenje po svetosti. In hrepenenje po svetosti je prvi korak do nje. Kak bo drugi, tretji, vsi nadaljni, to potem že božja milost z ozirom na naravo, ki je tako pisano različ-

na, kakor suknjica egiptovskega Jožefa, določi.

Pri malokaterem svetniku se tako očitno kaže, da milost ne vduši narave, ampak jo spopolni, kakor pri sv. Frančišku. Vse svoje žive dni je bil veseljak, seveda ne v običajnem pomenu besede. Milost je njegovo veselo naravo le precepila in jo tako preplemenila. Podobno je bilo z Malo cvetko. Od prve mladosti do zadnjega vzdihaja se je smejala, kakor majski cvet kraljevemu solncu, samo da pozneje, ko je Bog zasnubil, še bolj od srca kot prej, ko je bilo njeno veselje še bolj naravno.

Zato je bila ljubljena doma. Oče jo je imenoval "malo kraljico" domače hiše. Kedor bere njeno otroško zgodovino, se ne bo čudil. Poslušajmo, kaj je izpovedala o njej kot otroku lastna mati: "Terezika je pravo otroče, ki ga nima para. Pride in me boža in mi želi smrti rekoč: 'Oh, kako želim, da bi ti umrla, uboga mamica.' Jaz jo posvarim, a ona se vsa začudena izgovarja: 'Želim le zato, da bi prišla v nebesa, saj praviš ti sama, da je treba prej umreti, predno se pride v nebesa' . . . Ta ubogi otrok me ne mara nikdar pustiti same, vedno je pri meni in vsa srečna je, če sme z menoj, zlasti na vrt. Nikjer, kjer ni mene, ne mara ostati. Niti po stopnjicah ne gre sama, ne da bi me na vsaki stopnjici poklicala: 'Mama, mama!' Če kedaj pozabim odgovoriti: 'Tu sem, ljubi otrok,' ostane tam in se ne gane z mesta, dokler se ne oglasi.'

Na drugem mestu pravi: "Zadnjič me je Rezi-ka vprašala, če bo šla v nebesa in jaz sem ji odgovorila da, če bo prav pridna. 'Oh, mama,' mi odgovori na to, 'toraj če ne bom pridna bom šla v pekel? Že vem kaj bi storila v tem slučaju; bežala bi k tebi v nebesa in ti bi me močno, močno držala, tako močno, da bi me Bog ne mogel iztrgati iz tvojega naročja in tako bi tam ostala.' Jaz sem se ji smejala, v njenih očeh pa se je iskrilo prepričanje, da bi ji Bog, če bi se skrila v moje naročje, ne mogel ničesar storiti."

"Nekega jutra," tako se je ob drugi priliki izrazila o njej, "sem jo hotela pred odhodom iz hiše poljubiti. Ker se je zdelo, da spi, se je nisem upala buditi. Sestričina Marija pripomni, da se le dela, kakor bi spala. Sklonim se k njej, da bi jo poljubila. V tistem hipu pa se mi skriva pod odejo. Ker je opazila, da sem malo užaljena šla proč, zaslišim objokani klic zaseboj: 'Mama, mama, hudobna sem bila, odpustite!' Seveda sem jo potem še bolj ljubeče pritisnila na svoje srce in s poljubi pokrila. Kedar je v svoji živosrebrni živahnosti koga kaj razžalila, ni bila prej mirna, dokler ni slišala besede: Odpuščam!"

Ko ji je mamica še kot otroku umrla, se je ljubeče oklenila svoje starejše sestrice in ji rekla: "Odslej boš pa ti moja mamica!" To niso bile samo besede, izvirajoče od trenutnega občutja. Bila je resnica. Pavlina ji je bila do vstopa v karmel skrbna mamica, ona pa njen ljubeč otrok. "Zvečer, ko me

je Pavlina položila spat, "tako je pozneje Terezika sama izjavila, sem jo vedno vprašala: 'Sem bila danes pridna?' 'Ali je Gospod zadovoljen z menoj?' Bodo ostali angeljci pri meni?' Odgovor je bil vedno da, sicer bi bila celo noč jokala."

Pavlina jo je prav po materinsko pripravljala na prvo sv. spoved. "Rezika moja," ji je mej drugim dejala, "ko boš pokleknila k spovednici, misli, da se ne boš človeku spovedala, ampak Bogu." Ona ji pa otroško naivno odgovori: "Če je pa spovednik Bog, potem moram reči: Gospod jaz vas ljubim iz celega srca, ker govoreč njemu bom govorila Bogu." Gotovo bi bila tudi tako rekla, ko ne bi bila o vsem tako dobro poučena. Sicer pa, ko se je linica odprla, ni ne ona nikogar videla, ne spovednik dokler ni vstala.

Kot taka je bila, bi rekel, rojena svetnica. In Bog, ki se običajno ozira na naravo, je hitel, da jo presadi v svoj vrt, ter nadnaravno precepi. Kadar se drevesca presaja in preceplja, vedno več ali manj trpe. Nekaj časa so nekam klaverna. Šele potem, ko so se na svojem mestu ukoreninila, poženo novo moč v plemenite cepiče, katerih popje se razpihne v lepše perje in pozneje v lepši cvet in sad. Tako se je zgodilo tudi z Malo cvetko, ko jo je nebeški vrtnar izvolil za svoj vrt, jo presadil in precepil.

Njena naravna veselost, ki je ob drugi mamici Pavlini kmalu zadobila prejšnje ravnotežje, se je, ker je bila pač naravna in kot taka nestalna, le prehitro spremenila v britko žalost. Nekega dne je opazila, kako si njena druga mamica Pavlina in sestričina Marica skrivnostno stikati glavi in o nečem tajno razpravljati. Toliko je ujela, da misli Pavlina kmalu zapustiti dom in vstopiti v karmel. To je bil za Tereziko zopet hud udarec. Sama pravi: "V tem trenutku se mi je pokazalo življenje v vsej svoji resnobi, polno bolesti in vednih ločitev. Britko sem jokala, ker takrat še nisem umela, kako sladka je žrtev, in bila sem slaba, tako slaba, da smatram kot milost, da sem mogla, ne da bi umrla, prestat poskušnjo, ki je bila na videz mnogo večja od mene."

Tako je nebeški vrtnar prvič zastavil lopato in Mala cvetka je bolešno zaječala. Toda Gospod ji je takoj položil na rano hladeč obliž. Po mamici Pavlini, ki ji je z živimi barvami naslikala lepoto redovniškega življenja, jo je potolažil. Spriznala se je s Pavlinino namero in še sama zahrepenela po karmelski samoti. Najrajši bi imela, če bi jo bila Pavlina v naročju nesla s seboj v karmelsko celico. Toda ko je prednici razodela to srčno željo, je morala slišati: "Revisa, ti si še premlada, boš morala čakati 16. leta." Zopet je glasno zajokala. Vendar ji je upanje, da se bo njena želja enkrat le uresničila, sladilo bol.

Kljub temu ji je bila ločitev od mamice Pav-

line neizmerno grenka. Čustva, ki so jo ob slovesu prevevala je pozneje sama opisala. "Ko je moj dragi papa," tako piše, "stopal proti karmelu, da mu je daroval svoj prvi dar, je teta mene in sestrico Celino peljala k sv. maši. Tako sve jokali, da so naju ljudje, prihajajoči iz cerkve, začudeno gledali, kar nama pa ni ustavilo solz." Popoldne istega dne so tudi njo peljali v karmel, da se končno poslovijo od mamice. "Koliko sem trpela v oni govorilnici," pravi, "da, reči moram, bolečine prve ločitve, doma, niso bile nič v primeri z onimi, ki sem jih čutila, ko sem se v govorilnici poslovila od nje. Vajena zaupno govoriti s svojo mamico, sem komaj dosegla, da sem mogla dve ali tri minute z njo kramljati. Pa še te kratke trenutke nisem mogla nič iz sebe spraviti, le solze so glasno govorile, kako mi je srce krvavelo." Žalost jo je vrgla na bolniško posteljo, da je dolgo visela mej življenjem in smrtjo.

Na Marijino priprošnjo se ji je zdravje polagoma začelo vračati in z njim veselost, dokler ji ni Gospod znova pokazal, da tostransko veselje ni stalno. Ravno so se bile spledele prísrčne vezi ljubezni s sestričino Marijo, ki je bila njena tretja mati, ko je tudi ta sledila Pavlini v karmel. Po tej ločitvi, ki jo je zopet hudo zadela, je zaprla oči vsemu svetnemu, četudi nedolžnemu veselju, in dvignila svoj angeljski pogled proti nebu, kjer je trajno veselje doma. Naredila je obljubo, da bo, če mogoče, že pred 16. letom sledila Pavlini in Marici v karmel.

Na binško praznik 1. 1887. je najprej prosila sv. Duha razsvitljenja, nato se je s strahom približala očetju, da ga prosijo dovoljenja v karmel. To je še primeroma lahko šlo. Pri obeh so sicer bolj solze govorile kot usta, kako se dvojnih ljubečih src težko trga. Toda papa je bil preplemenit, da bi mogel svoji "mali kraljici" to prošnjo odbiti. Prišle so druge težave. Nižja cerkvena in redovna oblast je menila, da je še preveč otrok za samostan, posebno za strogi karmelski red. A ravno njena prirojena otroška naivnost ji je pomagala te težave premagati.

Dne 4. nov. 1887. so francoski romarji priredili skupno romanje v Rim. Tudi Terezkin oče se jim je s svojo "malo kraljico" pridružil. Čajte, si je mislila ta, jaz bom pa samega papeža prosila, če smem pred 16. letom stopiti v karmel, potem mi nihče več ne bo mogel braniti. Rečeno storjeno. Sicer je bilo romarjem prej strogo zabičano, da nihče ne sme sam s sv. očetom govoriti. A Terezika si je mislila, da za kraljico, četudi malo, ta prepoved ne velja. Predno se je voditelj romarjev zavedel, je že klečala pred sv. očetom in ga prosila, da bi ji dovolil s petnajstim letom vstopiti v karmel. Papež se je ljubeče sklonil k njej in poslušal njeno prošnjo, a se je izgovoril, da bodo o tem že neposredni predstojniki odločili. Toda mala kraljica se ni dala odgnati. "Recite Da, je dejala, da mi ne bo nihče več težav delal." Malo več je že dosegla, ker ji je rekel: "Bodi mirna, če je volja božja, boš vstopila." Ko bi je ne bili stražniki prijeli in dvignili, bi bila gotovo še Da izsilila.

Prof. Dr. Fr. T.

KAJ SE TI TAKO MUDI V SMRT?

Po svojem poklicu je bil blaženi Roger Wrenno, angleški mučenec, čigar god praznujemo vsako leta 18. marca, tkalec. Ker je pomagal ob času preganjanja katoliškim duhovnikom, so ga zaprli v ječo in obsodili v smrt, češ da podpira "papiste" in zaničuje angleškega kralja in njegovo novo vero.

Ura usmrtnice je prišla, šel je v spremstvu vojakov na morišče. Mirno je stopil na lestvico, vtaknil glavo v zanjko vešal; potem pa so ga sunili iz lestvice, da bi obvisel v zraku. Toda vrv se je utrgala, spoznavalec je padel na tla. Hitro se je zopet zavedel, pokleknil je in začel moliti. Okoli stoječa množica mu je klicala pozdrave in mu častitala k rešit-

vi in izražala upanje, da mu bo kralj odpustil smrtno kazen, če le priseže na trditev, da je angleški kralj vrhovni glavnik angleške cerkve, ne pa rimski papež.

Tedaj je vstal in rekel:

"Jaz sem še prav taisti kot sem bil prej. Še vedno trdim, da je glavnik sv. Cerkve papež, naslednik sv. Petra, ne pa kak cesar ali kralj. Storite z menoj kar hočete!"

Po teh besedah je stekel proti lestvi in hitro plezal po njenih klincih.

"Pa kam se ti tako mudi?" ga začuden vpraša rabelj:

"O, če bi vi videli to, kar sem jaz videl skozi zanjko vislic, bi

tudi vi tako hiteli v smrt," mu reče ves žareč od navdušenja Roger Wrenno.

Rabelj mu je zadrnil drugo, močnejšo vrv okoli vratu, izpodnesel mu je lestvo in ga poslal, kakor piše njegov življenjepisec, "hitro v deželo živih, da bo tam gledal veselje Gospodovo, čigar moten sijaj je že na tem svetu zagledal skozi zanjko morilnega orodja."

"Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi!" je zaklical nebeški Učenik Jezus. In stara slovenska pesem pove isto misel:

"Kaj pomaga nam ta svet, saj bomo mogli kmalu umret'. Le za Jezusom hodimo, dokler še na svet živimo!"

Častna straža.

Rev. J. Plaznik.

Evharistično kraljestvo prihaja k nam, v našo solzno dolino, po daritvi svete maše; orodje pa, po katerem prihaja to kraljestvo k nam, je duhovništvo.

Ker je Jezus ljubil svoje do konca, je šel tako daleč, kot mu je pustila božja ljubezen iti. To je pokazal zlasti pri zadnji večerji, ko je vzel v roke kruh in vino ter rekel: "To je moje Telo, to je moja Kri." Dal je svoje Telo in Kri vsakemu izmed svojih ljubljenih učencev. Videl je nas v svoji božji vsemogočnosti in tudi nas je ljubil do konca. Hotel je priti tudi k nam in ostati pri nas. Zato je pristavil: "Storite to;" namreč storite, kakor sem jaz storil: posvetite kruh in vino: dajte mene v jed in pijačo mojim lastnim otrokom na vseh krajih in vsaki čas.

Božje besede "to storite," so najmogočnejše besede, največje besede, katere je Bog kedaj spregovoril, besede, katere so največ vstvarile. Te besede so vstvarile večno duhovništvo. Jezus je živel med ljudmi ne samo kot učenik, dobitnik, prijatelj ali kralj, ampak tudi kot duhovnik. "Ti si duhovnik na veke," je rekel Bog preroku, misleč na Jezusa. Jezus je bil duhovnik po svoji naravi, vsebujoč božjo in človeško naravo. Duhovnik mora deliti ljudstvu reči, katere so svete. Jezus je dal božje nauke in božje zglede. Duhovnik mora darovati Bo-

gu daritev za ljudstvo. Jezus daruje, ne jagnje ali poljske pridelke, ampak samega sebe na križu. Jezus na križu na gori Kalvariji, ko trpi, tolaži, moli, umira in samega sebe daruje, je pravo, posebljeno duhovništvo. Ta duhovniški značaj s svojo brezmejno močjo, častjo in poslanstvom, je dal svojim apostolom na zelo ljubeznjiv način, ko je rekel: "To storite." Ko je to rekel, bi bil lahko pristavil besede svojega nebeskega očeta: "Ti si duhovnik na veke."

Kako važen trenotek v Kristusovem življenju, kako važna stopinja v zgodovini razširjanja svete vere, je bila ustanovitev duhovništva. Jezus je gledal v daljno bodočnost; videl je to, kar mi vidimo, ko pregledujemo zgodovino dveh tisoč let. Videl je svoje apostolske duhovnike, kako gredo na vse kraje in "store to," delajo to, kar je sam Zveličar storil in dajejo gorečim spreobrnjencem, kar je dal njim. Videl je, kako so apostoli zbirali izmed ljudstva, katero je njemu sledilo, mladeniče in jim naročali, naj "store to," kar je storil Jezus, kateri je ljubil svoje do konca. Videl je sv. Cir. in Met. na potu med Slovane, Lazarja na potu v Francijo, Patricija na Irsko, Avg. na Angleško, Vojteha na Poljsko, Bonifacija v Nemčijo, sv. Frančiška na vzhod, Las Casas v Ameriko — vsakega drže-

čega kelih v svojih posvečenih rokah in "storeč to," kar je storil Jezus. Videl jih je v najoddaljenjših krajih, v pragozdih, na visokih gorah, na rodovitnih planjavah, večkrat s krvavečim telesom in zlomljenimi rokami, kakor gospod Joque, kako "store to," darujejo na vsakem prostoru čisto daritev, da časte ime Gospodovo. Videl je povsod in v vseh časih kako žrtvujejo svoje življenje in tako žrtvujejo samega sebe skupaj z daritvijo božje ljubezni, da spolnijo svoje duhovsko poslanstvo, da časte Boga in dajejo svete reči ljudem. Videl je svoje duhovnike, četudi so odprta peklenska vrata in hudobni duh hodi okrog, kakor rjoveč lev in skuša, katerega izmed duhovnikov bi požrl, kako razširjajo njegov evangelij, nosijo svete zakramente vsem tistim, katere ljubi do konca. Veliki Bog je ob različnih časih govoril mogočne, žive besede. Rekel je: "Naj bo svetloba" in bila je svetloba, v kateri živimo. Rekel je v pravični jezici: "Umrje naj" in znaki smrti so se pokazali na človeku. Rekel je: "Storite to" in vstvaril je duhovništvo, katero živi in naj deli božje reči ter daruje Bogu naše prošnje in žrtve. Hvalimo Boga, ker nam je dal duhovništvo!

"To storite!" Da boljše razumemo besedo "to," sledimo Jezusu, ko stopa drugi dan na Kalvarijo, kjer daruje samega sebe

na lesu svetega križa. Ko je spregovoril pri zadnji večerji posvetilne in stvarilne besede, je dostavil: "To je moja Kri nove zaveze, katera bo prelita za mnoge v odpuščanje grehov." Na veliki petek je sveti Janez resnično videl prelivanje krvi za odpuščanje grehov. Mi ne moremo videti te krvave, popolne, neodvisne žrtve, križanja. Ponovno lahko beremo dogodek, kakor ga opisujejo evangelisti, kateri so pisali po navdihnjenju svetega Duha; premišljujemo ga lahko z razsvetljenim razumom in ljubečim srcem in si predstavljamo, kako je bilo "to" storjeno.

Ko tako premišljujemo Jezusovo Telo, katero je bilo darovano za nas in Jezusovo Kri, katera je bila prelita za nas, sprevidimo, da je bil Kristus na križu res največje delo božje ljubezni. Cel stari Testament se ozira na to daritev naprej, novi Testament

pa nazaj; nebeški zbori tresoč gledajo na njo ter časte in molijo to daritev, hudobni duhovi pa se tresejo pred njo v obupu. Pred imenom Jezusa Kristusa križanega se mora vpogniti vsako koleno v nebesih, na zemlji in v peklu. Krvave, stegnjene roke Jezusa križanega trdno drže vse. Njegove roke, z žebli prebode na, vse lepo uravnajo. Po njem je vse storjeno in vse odrešeno. Jezus Kristus včeraj, danes in vselej isti.

Ko tako razumemo, kaj je storil Jezus pri zadnji večerji in kaj je storil na Kalvariji, razumemo boljše, kaj je storil, ko je rekel: "To storite." "To storite —" ljubil nas je do konca, vzel je kruh in vino, posvetil in dal samega sebe apostolom v svetem obhajilu. Postavil je zakrament presvetega Rašnjega Telesa. Posvetil je apostole in po-

stavil duhovništvo, dal jim je svojo duhovniško moč. Z besedami, s katerimi jih je povzdignil do mašniške časti, jim je zapovedal, naj posvečujejo, naj mašujejo, store to, kar je on storil. Nazadnje je daroval svoje Telo in pretil svojo Kri na križu, da dovrši in pokaže svoje evharistično kraljestvo, katero je zapovedal, da nam duhovniki prinesejo. V duhu se vržimo na kolena pred tem evharističnim Kraljem, častimo njegovo ljubezen in ga zahvalimo za take darove ljubezni, za Najsvetejši zakrament; za duhovništvo; za presveto daritev svete maše.

Najboljše zahvalimo Boga za te darove s tem, da jih vporablamo, da stopamo v to evharistično kraljestvo, da živimo v njem; da prejemamo Jezusa v Najsvetejšem zakramentu. Evharistično kraljestvo bo prišlo k nam po duhovnikovih rokah.

POKVARJENO RAZPELO.

Blažena Marija od Angelov, redovnica karmeličanskega reda, ki je umrla 16. decembra 1717. v Turinu, je bila še malo dekletce, ko se ji je prigodilo sledeče: V nekem kotu očetove palače je našla staro razpelo, ki je bilo vse prašno in zamazano; Zveličarjeva podoba je bila zelo poškodovana, roki in nogi odlomljeni, in še ostali deli so bili pokvarjeni in onečaščeni. V srce se je zasmililo to sv. razpelo nedolžni dušici, spoštljivo ga je pobrala, nesla ga med blazino in — kakor mala Veronika — brisala prah in madeže iz sv. telesa, skušala naravnati polomljene ude in jih nadomestiti po svojih močeh.

Pa ko to dela, jo obsije božja luč in nova slika se zasveti pred njenimi deviškimi očmi: videla je nešteto človeških duš, v katerih je bila duhovna podoba Jezusova onečaščena in potvarjena. Brezmejna žalost in kesanje jo obide,

da je tudi ona že pomagala s prestopki maličiti v duši Jezusovo podobo; zahrepeni po spokornosti in resnični čednosti. Od tedaj je pogostokrat tekla in pokleknila k nogam onega starega razpela in obnavljala svojo ljubezen in zvestobo, poljubljajoč bridke rane Zveličarjeve. V teku časa je dozorel v njenem srcu požrtvovalni sklep, postati spravna žrtev prezirane in sramočene ljubezni Odrešenikove. Postala je nevesta Jezusova v samostanu karmeličank.

Glej! Še vedno je toliko človeških src, v katerih je tudi taka poškodovana in zamazana podoba Križanega, pa je ni ljubeče duše, ki bi se zavzela zanjo. Kaj, če bi se ti zganil? Kaj, če bi jo ti najpoprej v svojem srcu obrisal z dejanjem ljubezni in kesanja in trdnega sklepa, in sicer takoj ta hip, brez odlašanja? Kaj, če bi začel malo bolj skrbeti za dušo

svojega bližnjega, o katerem veš, da je njegovo stanje žalostno in da vlada v njegovem srcu greh? Kaj, če bi molil tudi za druge grešnike, katerih ne poznaš sicer osebno, pa so potrebni takojšnje pomoči, sicer bo morda že prepozno?

Eno molitev bi ti pa danes rad prav posebno priporočil in te privedel do sklepa, da se jo naučiš zglave in jo opravljaš vsaj vsak dan enkrat, ali pa še večkrat čez dan, ako se domišliš nanjo. Glej, to je molitev za umirajoče. Glas si se:

"Usmiljeni Jezus, ljubitelj duš, rotim te pri smrtnem boju tvoje ga presvetega Srca in pri bolečinah tvoje brezmadežne Matere, očisti v svoji sveti krvi vse, kateri so zdaj v smrtnem boju in bodo danes umrle! Amen. Srce Jezusovo, ki si prestalo smrtne bridkosti, usmili se umirajočih!"

Spisal: Ivan Joergensen

Prevel: Prof. Dr. F. T.

E V A

Roman iz modernega sveta.

V uti, na koncu dolgega drevo-reda, ste sedeli gospa in gospodična Krull, sklonjeni nad svojim ročnim delom. Poteze postarane dame so postale resne, ko je zagledala Bjerre, Eva pa je prijazno vstala. Na sebi je imela snežno belo obleko, na katero so padali skozi drevesne liste zeleni solnčni prameni. Bjerre je stopil bliže, pozdravil, obstal ob vhodu v uto in povedal vzrok svojega prihoda. Nista mu rekli, da naj sede, vendar se pa tudi Eva ni vsedla. Ko je z gospo Krull izmenjal nekoliko besed, se je začel poslavljati, stara gospa je odložila svoje delo, se polagoma dvignila in mu ponudila roko, motreč ga resno skozi izbočene očali. In kakor da bi se oglasil kes, da je bila morebiti včasih le preveč stroga napram njemu, je rekla hčerki: "Eva, ali hočeš nekoliko spremiti študenta Bjerre?"

In tako sta stopala skupaj po drevoredu navzgor pod nizko visečimi in z mahom poraščenimi vejami jablan, ki jih je odevalo sivkasto listje in težak zelenkast sad. Ob poti je ležalo v travi odpadlo, prehitro zrelo jabolko; Eva se je sklonila in ga pobrala, še predno jo je mogel Bjerre prehiteti. Na koncu vrta je stala na majhni tratici stara miza, tu je vrgla Eva jabolko v košaro, v kateri je bilo videti že več podobnih jabolk. Janko Bjerre je obstal in opazoval to skromno in priprosto delo; v hipu ga je preletela neka tajna sila: rad bi bil njen brat, samo da bi mogel ostati pri njej in v tem zlatem vrtu z njo skromno in priprosto živeti in se sprehajati...

"Ob luninem svitu mora biti tu naravnost divno," je izpregovoril naenkrat. Eva ga je pogledala z lahnim nasmeškom. Za trenotek sta postala nema ob mizi ter zrla v košaro z jabolki.

"Kako ste prišli na to misel?" je vprašala Eva in prekinila molk. Kakor v hipni prikazni je zazrl Bjerre pred seboj ta mali, tihi in z megleno mesečino pogrjnjeni vrt, v njem pa Evo vso belo in sanjavo. Ona ga ni razumela, vendar mu je ponudila roko, ki je bila gorka in mehka. Bjerre jo je obdržal v svoji desnici; Eva je stala prav pred njim in njene kostanjeve oči so počivale v njegovih tako zaupljivo, skoro nežno. Prešinila ga je kakor neka pravljíčna misel, da bi jo mogel poljubiti...

V tem trenutku je stopila skozi vrtna vrata služkinja z zategnjenim pogledom na mladi par. Eva je razumela ta pogled in je zardela, skoro jezna je potegnila proč svojo roko.

"Da, dobro se imejte, gospodična, in hvala lepa za to poletje," je rekel Bjerre, odkrivši se.

"Z Bogom — tudi jaz sem Vam dolžna enako hvalo," je odgovorila Eva.

Trenotek pozneje je stal Bjerre zunaj na cesti in zdelo se mu je, da mu je zdaj Eva dražja kot kdaj poprej. In zvečer je dolgo stal pred njeno hišo in opazoval luč, ki je ugasnila za oknom, kakor po navadi? Vendar pa ta večer ni bilo lune; pihal je lahek veter. Zubelj plinove svetilke je poskakoval v vetru in metal nemirno luč na temno hišo in črno svetle šipe. Veternica se je hreščaje obračala, na nebu pa so izza sivih oblakov pogledovale zvezde. In bil je zadnji večer, ko je Bjerre tu stal, drugo jutro bo že daleč proč, tam v velikem mestu. Hiša pa mora ostati tukaj in Eva bo prihajala in odhajala skozi vrata in se izprehajala po zelenih stezah zlatega vrta, toda on je ne bo smel več videti, smel bo samo o njej sanjati in si želeli tja v daljavo...

Pod mogočnim vtisom takih

čustev je pisal Janko Bjerre še tisti večer pismo na Evo Krull. Zbral je zanjo v besede vse svoje koprnenje, vso svojo liriko in odposlal pismo drugo jutro, predno je odpotoval...

In tako se je med njima razvilo dolgo dopisovanje. Dopisovala sta si leta in leta in Bjerre se ni boril samo zato, da pridobi njeno srce, osvojiti si je hotel tudi njen razum. Boril se je za to, da zavzame to trdnjavo dogmatične vere, v kateri je našel Evo zaprto, boril se je za to, da ubije tega zmaja mračnosti, ki je stražil pot do njene deviško čiste duše. Polagoma in preračunjeno je izpeljeval globoke jarke kritike pod slabotno trdnjavo njene vere in z dinamitom modernega modroslovja je v zrak poganjal stolp za stolpom. Mlado Evino srce je bilo kmalu prepojeno z duhom modernega časa. Z vero v napredek, z zaupanjem v razvoj in s socialistično prosto ljubeznijo se je zrušilo zadnje zidovje Sijona — kakor nekdanj pred glasom trobent... In medtem je zginilo sočutje, ki je pognalo iz prvotnega Evinega čuvstvovanja za mladega, zbezanega in samotnega študenta in napravilo prostor občudovanju, nagnenju, ljubezni. Nekega lepega dne mu je obljubila, da hoče postati njegova — kadar hoče in kakor hoče... Samo zaradi njene matere sta se odločila za pravilno sklenjeni zakon, dala sta se celo cerkveno poročiti. S tem pa so prenehali vsi oziri; otrok, ki sta ga dobila, prvi — ki pa je bil tudi edini — naj bi ne prejel sv. krsta. "Veliko je že delavcev, ki ne dajo svojih otrok krstiti," je razlagal Bjerre, "ali naj bova midva manj pogumna?" In ker sta bila oba enakih paganskih misli, sta nadela dečku staro bajno ime — Sigurd. Nekaj mesecev po rojstvu pa je že umrl. Prej pa se je

še ob njegovi zibelki in nad njegovo zibelko nekaj zgodilo, kar je to jutro, po Evinem odhodu, zavzemalo prvo mesto med spomini, ki jih je Janko Bjerre ohranil na svojo ženo.

VII.

Poročena sta bila dve leti, predno je Sigurd prišel na svet. V prvem letu zakona se gospa Krull in mladi par niso nič videli, drugo poletje pa sta dobila povabilo, bi li ne hotela preživeti počitnic na starem Evinem domu . . . Bjerre je s svojo ženo odpotoval tja, vendar je on ostal tam samo nekoliko dni; razmerje med njim in njegovo taščo je namreč bilo hladno in nekam tuje. Eva je sama ostala pri materi; Bjerre jo je lahko pustil samo, saj je bila v svojem novem prepričanju zadosti trdna . . .

Potem je bil Sigurd rojen in v teku jeseni je stara gospa Krull vrnila mladima poročencema obisk v glavnem mestu. Med tem obiskom pa je prišlo do nastopa ki ga vidi Bjerre še jasno pred očmi.

Bilo je zvečer v veliki stanovanjski sobi: luč je že bila prižgana, Sigurd je ležal in spal v svoji zibelki, Bjerre pa je stopal po sobi gori in doli in trdo govoril s staro gospo Krull. Eva je sedela v svojem naslonjaču, z glavo sklonjeno nad pletenjem, toda šivanka je počivala.

"Ti, tašča, se boš pač morala s tem sprizajzniti, kar sem rekel, to drži! Sigurda ne bomo dali krstiti!"

"Ali si tudi ti teh misli, Eva?"

Stara gospa se počasi ozre na svojo hčer. Eva je vsa bleda, resnih oči in zaprtih ust. V hipu pa pokima z glavo — svečano in odločno.

"Tako?!" pravi njena mati in spusti svoje ročno delo v naročje. Kmalu pa se vzravna in stopi k moderno napravljenemu vozičku, čigar dolgi zastorček na stran potisne. Tu postoji nekoliko časa in opazuje spečega otro-

ka; potem pa reče tiho, skoro tako kakor bi govorila sama s seboj:

"Opazila sem precej prvi večer, ko sem prišla k Vama in ko je Bjerre na kolodvor prišel po me, da imate tu vse drugače urejeno, kakor smo bili pri nas doma navajeni. Rekla sta, da je vse to meni na čast, toda jaz sem kmalu uvidela, da sta vidva že tako navajena. Ti se še dobro spominjaš, Eva, kako zadovoljnega se je počutil Tvoj oče, ako je imel pri jedi še vrček svežega piva, močnih pijač pa ni nikdar pil, razen kozarec punča na Sveti dan in Silvestrov večer. Tu pa imata vedno bavarsko pivo na mizi in često tudi ta "porter" — kakor ga imenujeta — in zraven še liker . . . Otroka moja, jaz nisem prišla sem kot star in siten "nesreče ptič" — toda, ali vidva res mislita, da bosta zmiraj mogla tako živeti? In potem množica gostov, ki jih imata vedno v svoji sredi — danes je šele prvi večer v teh osmih dneh, odkar sem tukaj, da smo sami! Vidva nimata nikdar časa, da bi bila sama skupaj!"

Stara gospa stoji visoko vzpeata ob zibelki. Pri zadnjih besedah je povzdignila svoj glas, kakor da opominja in svari. Zdaj stoji tu z izrazom resne bojazni na svojem podolgovatem in odkritem obličju in motri oba svoja čudovito zašla otroka tako vprašajoče, kolikor pač more s svojimi starimi, trudnimi in razjokanimi očmi. In ne Bjerre in ne Eva se ne srečata z njenim ostrim pogledom. Toda Bjerra draži ta njena svečanost in ko stoji za stolom svoje žene, z rokami na naslonjač oprt, reče trdo:

"Poslušaj vendar, tašča! Ko sta se nekoč poročila ti in tvoj mož, sta si vse tako uredila, kakor se je vama zljubilo in kakor je takrat bila moda. Midva imava pač enako pravico. Drugi časi, drugi običaji! Brezplodno je zahtevati od naju, da bi samevala okrog dveh voščenk zato, ker

je zdaj pri vas doma taka navada.

"Tako jaz ne menim," je odgovorila stara gospa mirno." Res pa je, da se jaz počutim pri vaju nekam tujo. Zdi se mi, da je postalo dandanes življenje drugačno, bolj veselo, in moje stare noge ga ne morejo več dohajati. To je in nič drugega, zato pa ne smeta biti huda, ako sem bleknila kaj nespametnega. Za me je bilo vse samo eno veliko presenečenje. Prišla sem k vama v trdni veri, da bomo fantka krstili in da bo njegova stara mati hkrati njegova botra. S seboj sem vze-la tudi malo, fino kapico, v kateri si bila krščena ti, Eva — zdaj pa lahko odnesem domov, ker je tu ne boste rabili . . ."

Za trenotek se obrne k zibelki in se skloni nad otrokom:

"Tu spančkaj kot angeljček božji . . . Ne boj se, ljubi malček, ljubi Bog te bo že našel, saj temu ni mogoče, kar tako, vrat zapreti . . . Jaz torej jutri odpotujem — kajne da mi boš poskrbel voz, Bjerre? Svojo skromno prtljago bom še nocoj povezala . . ."

"Toda — mati!" vzklikne Eva in na pol vstane v naslonjaču, "tako vendar nisva mislila . . ."

"Ne, ne, to pač dobro vem, Evica, po svoje sta vidva res prav dobro mislila z menoj. Toda jaz nimam prav nobenega vzroka več, da bi še dalje ostala tukaj. Za me je najbolje doma, med staro šaro, v starih sobah, na starem vrtu in na starih cestah . . . In tam je tudi očetov grob, tega ne maram zapustiti bolj dolgo, kot je potrebno. Zdaj sem že videla, kako stanovanje imata, kako se Vama godi in ljubi Bog bo nas vse najbolje vodil . . . Tako torej, lahko noč, Bjerre, pa ne bodi hud na me!"

"Ampak, tašča, kako moreš kaj takega misliti?"

(Dalje sledi.)

ZGODBE OTROK,

ki so mater iskali.

H. B.

KORDULA PEREGRINA.

(Konec.)

Tako je šlo še dve leti naprej. Črni oblaki so se od časa do časa privalili nad njeno glavo, grmelo je in treskalo, pa se je zopet razpoldilo za nekaj ur, da se začne znova zbirati. Po dolgi preskušnji je božja milost le začela dovrševati svoje delo. Bilo je meseca junija 1870. Kordula je z božjo pomočjo sklenila napraviti odločilen korak. Od vsacega koticčka dragega doma in njegove okolice se je jela posebej poslavljati. Kako ji je bilo to slovo težko, kajti na vsacega so jo vezali sladki spomini, na vsakem je viselo kos njenega srca, ki ga ji je bilo težko odtrgati. Posebno ji je krvavelo ob slovesu od tihe klopice ob gozdnem parobku, kjer je njena pesniška duša presanjala toliko lepih sanj in kjer se je rodila večina njenih pesmic.

Tako ji je bilo težko slovo od tega koščka mladostnega raja, da mu ni mogla takoj reči: Z Bogom, za vedno! Mislila je in mislila, kako bi mogla slediti božjemu klicu in vendar še kedaj videti ta raj. Trenutno se je zdelo, da se ji bo ta želja uresničila. Ko je pismeno prosila stariše, naj jo odpustijo, kamor jo žene srce, v Freiburg, k očetovskemu prijatelju Stolzu, da jo popelje v naročje matere cerkve, so se toliko udali, da ji prestopa niso več branili, ker ga ji pač niso mogli ubraniti, stavili so pa pogoj, da če hoče še kedaj videti svoj dom, ne sme v Freiburg, ampak v neki protestantovski kraj, sredi katerega je bila mala katoliška kapela z enim duhovnikom. Ako se zaveže, da bo tam prestopi

in nikoli obiskala Freiburga, potem lahko pride po prestopu nazaj domov. Ako pa na vsak način hoče v Freiburg, ne sme več domov, razun morda v izrednem slučaju.

Ti pogoji so se ji zdeli nesprijemljivi. Odločila se je za Freiburg in s tem seveda prevzela vse težke posledice svoje izvolitve. Nema žalost je zavladovala v celi hiši, ko jim je to pismo sporočila. Bilo je malo pred njenim rojstnim dnevom 17. junija. Ker je vedela, da bo v takih razmerah ta, nekdanj zanj in stariše tako veseli dan, zelo mučen, je že naprej prosila, naj ga popolnoma prezre, da ne pričakuje nobenega družinskega veselja in nikakih darov. Tako se je tudi obhajal. Za vezilo ji je mama rekla: "Ker si se odločila za Freiburg, boš nosila tudi posledice. Domača hiša ti bo zaprta. Čez leta nas znaš še priti obiskat, drugače hodi koder ti drago." Nepopisno britki so bili zanj ti zadnji dnevi njenega bivanja pod domačim krovom ob strani starišev, ki so jo nazadnje le silno radi imeli in ona nje.

Ko je bilo treba pretrgati te zadnje nežne vezi, ji je začelo otroško ljubeče srce omahovati. Ne sicer da bi opustila misel na prestop, v tem bi je ne omajale še stokrat hujše žrtve. Pač pa je bila pripravljena opustiti misel na Freiburg, s katero se kar niso mogli sprijazniti. Da bi zanj in starišev žrtev ločitev ne bila prekrvava, je stopila pred nje z novim predlogom. Ako jo puste v Eben na Tirolsko, k sv. Not-

burgi, ki jo je posebno častila, da tam prestopi v katoliško cerkev in se bo smela po prestopu nazaj domov vrniti, je pripravljena opustiti misel na Freiburg. Tudi ta predlog jim je pismeno predložila, nato se pa popolnoma v božjo voljo vdala.

Drugi dan ji je papa povedal, da se z danim predlogom nikakor ne more sprijazniti. Mirno je vzela to na znanje in se začela pripravljati na pot v Freiburg. Soboto 2. jul. je določila za odhod. Zadnji večer se je še enkrat poslovila od vseh dragih prostorčkov, potem pa skoraj celo noč prečula. Le proti jutru je malo zadremala. Zjutraj je materi zadnjič padla v objem. Kaj je takrat čutila, ji še leta pozneje pero ni hotelo oz. ni moglo opisati. Še en poljub sestricam, ki so ga vroče solze spremljale, nato je z očetom, ki jo je spremil do Rostoka zasedla voz, ki je zadržal izpred hiše, kakor da bi vozil mrliča. Zadnji, res zadnji pogled na dragi dom, ki se je vtapljal v dalji in njene oči so se obrnile naprej, kot oči sirote, ki gleda v neznano bodočnost.

Molče sta sedela oče in hči drug poleg drugega, kakor bi se vozila od pogreba žene-matere. V Rostoku se je še on poslovil od nje. Njegove zadnje besede so bile sicer tople, vendar neizprosno trde. Le za slučaj skrajne sile ji je dovolil priti domov in še to pod pogojem skesanega priznanja: Papa, mama grešila sem, nisem vredna biti imenovana vajina hči! Sama je kot zavržena sirota padaljevala pot pro-

ti Freiburgu. Le misel, da jo bo kmalu objela druga boljša mati, ji je hladila skeleče srčne rane.

Pod večer 4. jul. je prišla v Freiburg. Njena prva pot je bila na pokopališče, da si mej mrtvim malo umiri svoje razburjene živce. Tja ji je večerni zvon prinesel prvi Marinin pozdrav, prvo Ave Marijo, ki ji je tako dobro dela, da se ni več čutila siroto. Potem je dobila nekega fantička, da jo povede na stanovanje njene katoliške prijateljice gospe Ane Ball, ki jo je skupno z Albanom Stolzem pripravljala na prestop in pri kateri ji je on pripravil stanovanje. Materinsko jo je objela in si vse prizade-la, da bi ji osladila domotožne misli. Drugo jutro jo je peljala v materno hišo usmiljenih sester, kjer je Alban Stolz navadno maševal. Tam sta se z njenim očetovskim duhovnim voditeljem prvič sestala. Se razume, da ji je srce prekipevalo hvaležnosti, ko je stopila predenj, tako da je bolj ono govorilo kot usta: Hvala Vam za trud in sitnosti, ki ste jih imeli radi mene! Pa tudi Stolz, na videz tako trd, je bil do solz ginja, ko je zagledal pred seboj to mučenico za versko prepričanje. Pozabil je na vse težave, ki jih je imel z njo in radi nje, ko je videl, da niso bile zastoj.

Sprejem v katoliško cerkev je bil določen na nedeljo 10. jul. Dni, ki so Kordulo še ločile od matere cerkve, je preživela v molitvi in premišljevanju pred tabernakelnom. Vsi skrajno mučni in moreči vtisi zadnjih dni so stopili v ozadje. Predokus sreče, ki jo je čakala, jih je ljubeče zakril, kakor mati svoje speče dete pred muhami. Dan sreče se je približal. Polna prazniških čustev je šla v spremstvu svojega duhovnega voditelja Stolza, svoje prijateljice Ane Ball in hišnega kaplana sester usmiljenk v škofovo kapelo k pogojnemu krstu. Gospa Ball in kapelan sta ji bila krstna botra. Ko je začutila botrino roko na svojih ramenih jo

je prevzelo blaženo čustvo, kakor da jo je objela prava, najboljša mati, ki je ne bo nikoli zavrgla, kakor jo je telesna.

Naslednji torek je bil določen za sv. spoved, sreda pa za sv. birmo. "Ah ta prva spoved, že mej pripravo mi je tako nervozno utripalo srce, kakor bi se mu mudilo, da prej iztrepetam, predno razkrije svoje tajne božjemu namestniku, a vendar človeku. Ne vem, če bi jih upala komu drugemu razkriti kot Albanu Stolzu in še njemu le, ker pač mora tako biti!" Taka čustva tesnobe so ji stiskala srce, da je komaj dihala. In ko je pokleknila pred njega, ji je beseda trenutno odpovedala. Le misel, da ima pred seboj očeta, boljšega očeta, kakor je telesni, jo je opogumila, da mu je otroško vse zaupala, kar jo je težilo. Tisti: Ego te absolvo, jaz te odvežem, ki je po potrebnih vprašanjih in naku sledil, se ji je zdel pravi božji čudež. Kakor otrok ki mamu zagleda, ji je veselo poskočilo srce in njena presrečna duša je zapela opojno-sladki: Magnificat! Moja duša poveličuje Gospoda in moj duh se veseli v Gospodu mojem Bogu.

Drugi dan ji je škof podelil zakrament sv. birmo. Za botro je naprosila prednico usmiljenk, ki ji ni mogla odreči. To je bil zanjo dan nebeške sreče. Po birmi v škofijski kapeli je škof sam imel v stolnici zanjo sv. mašo in ji nato izročil uradno potrdilo, da je bila sprejeta v katoliško cerkev. S solzami hvaležnosti v obeh je sprejela in poljubila, ter je vse poznejše življenje hranila kot dragoceno relikvijo. Zvečer istega dne je napisala v svoj dnevnik: "Nocojšni večer pač ne more biti nihče na svetu tako srečen, kakor sem jaz!" Ko je v soboto potem po skrbni pripravi prejela še prvo sv. obhajilo, je bila mera sreče prepolna. Zmanjkalo ji je besed, da bi jo primerno opisala.

Osem mesecev po svojem spre-

obrnjenju je še ostala v Freiburgu. Največ njih ur je prebila ob tabernakljno, kjer je bila v nebesih na zemlji. Vmes je pa že pridno razmišljala, kam naj se obrne. Kakor prej, tako so se ji tudi poslej različne misli podile po glavi. Včasih jo je vleklo v samostan, včasih v Eben na Tirolsko, da bi po zgledu sv. Notburge kot priprosta dekla Bogu služila. Končno je zmagal ta drugi načrt. Udinjala se je za deklo v ebenskem župnišču. Pozneje se je preselila v Schwaz kot služkinja. Ob nastopu službe si je izgovorila, da bo smela vsako soboto zvečer romati v tri ure oddaljeni Eben k sv. Notburgi. Vendar popolne zadovoljnosti ni našla, dokler ni prišla v najbližjo bližino tabernakeljna. Ta želja se ji je uresničila, ko se je smela nastaniti pri romarski cerkvi Freundsberg tik nad Schwazom. Tu si je najela malo sobico skozi koje okno se je videlo naravnost pred tabernakelj. Po cele dnevne in nočne ure je prisluškovala tajnemu šepetu večne luči o božji ljubezni. Kar ji je ona povedala v teh blaženih urah, je povila v lep šopek pesmi, katerim je dala naslov: "Kaj večna luč pripoveduje." Malo pesniškimi zbirkam je bilo usojeno toliko izdaj kakor tej.

Najrajše bi bila vedno tu ostala in se kot živa večna luč povživala v ljubezni do evharističnega Jezusa. Žal, da časno ni bila zadosti preskrbljena. Treba je bilo misliti tudi na to. Znova se ji je porodila želja po deviškem zakonu in se ji uresničila. Neki, mlinar, Anton Schmid po imenu, se ji je nekoč pismeno priporočil za eno pesem prigodnico, katerih je nešteto zložila. Beseda je dala besedo. Predno sta se osebno videla, sta oba rekla: Da, mož in žena hočeva biti, a tako kakor Marija in Jožef. Kmalu nato l. 1875. jo je popeljal pred altar in nato v svoj borni dom. Dve siroti, ki sta ju vzela za svoji, sti bili njuni otroci. Njun prvi dom

je bil prava nazareška hišica, drugi pa frančiškanska cerkev v Schwazu, kjer ju nobeno jutro ni manjkalo, ne pri sv. maši, ne pri sv. obhajilu.

Ko sem jaz pred vojno potoval po Tirolskem, sem nekaj dni preživel tudi v tamkajšnjem samostanu. Zanimalo me poznati

to izredno dušo. S kora doli sem jo videl, ko je mej prvo sv. mašo prva pristopila k angeljski mizi. Kot priprosta tirolska kmet-ska ženica je bila. Vendar je stariši radi tega niso zaničevali. Razmere mej njo in njimi so se v teku let spremenile. Ponovno so jo obiskali in za kak teden povabili v Berchtesgaden, kamor

so hodili na počitnice. Seve takrat, ko sem jo jaz videl, sta bila oba že nad deset let v grobu. Kordula sama ni po spreobrnenu nikoli več videla svojega doma. Mej vojno je tudi njo Bog odpoklical, da ji posadi na glavo krono zmage po trdem boju za resnico.

Naša Porcijunkola.

H. B.

Kaj je porcijunkula, je večini naših bravcev znano. Dobesedno bi po naše rekli Mala porcija. In to je v resnici bil tisti mali košček zemlje, z napol podrto kapelico Marije Angeljske, ki so ju benediktini podarili sv. Frančišku. Ravno zato, ker je bila porcijunkula, mala, revna porcija, se je njemu, ki se je z najradikalnejšim prostovoljnim vboštvo zaročil, tako dopadla. Ko bi mu bili odstopili kako mogočno opatijo, bi jo bil hvaležno odklonil. Skromno porcijunkulo je prav tako hvaležno sprejel. Tam je v Bogu spočel in rodil po njej umerjen frančiškanski red, katerega duša je radikalno evangeljsko vboštvo. Porcijunkula je mati cerkev našega reda.

Tudi naša zibelka v Ameriki ni po zlati Ameriki umerjena, ampak bolj po borni kmetiški koči. Tudi ona je porcijunkula, mala porcija. Le pogledjte jo, pred vami stoji v vsej svoji priprostosti. Nizka je, lesena je, prav v duhu asiškega vboščeka. Jaz mislim, da ko bi on danes ali jutri prišel v Ameriko, bi urno stopal mimo nebotičnikov, šel tudi mimo naših veličastnih samostanov in kolegijev, s katerimi se v svoji veliki ljubezni do vboštva ni mogel nikoli docela sprijazniti, in se nastanil v naši porcijunkuli.

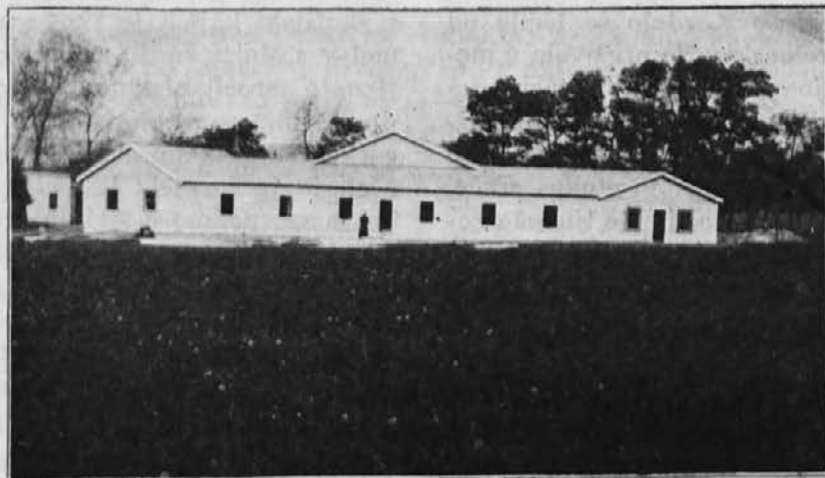
Vendar zaenkrat bi tacega, kakor je bil, ne upali povabiti sem, posebno zdaj ne, ko je za-

čela zima pritiskati. On je bil poljubezni velikan, po telesu pa slabič, jetikar, ki ga je bruhanje krvi večkrat spravilo na rob groba. Za take naša porcijunkula še ni. Ko bi stala doli v gorki Italiji, bi še ne rekel. Tam nazadnje zadostuje, če je človek pozimi pod streho. Tukaj ni zadosti streha, najmanj za take slabiče. Če bi se kedo tudi hotel samo z njo zadovoljiti, bi svojo drznost če ne prej tja na spomlad z življenjem plača.

In naša porcijunkula zaenkrat ne nudi družega kot streho. Kar vidite je le zunanji obod. Znotraj še ni nobene sobe, še manj pa kaj družega. Kedaj bo tudi od znotraj tako urejena, kakor od zunaj zgleđa, vam ne morem po-

vedati. Ko bi ti, ki so nam napravili obod, z isto naglico znotraj nadaljevali svoje delo, bi pri takem vremenu kakor je zdaj, božič obhajali že v novem samostančku in v cerkvi peli prvo polnočnico. Kaj bi rajši kot to.

Toda žal, da je tudi naša blagajna postala porcijunkula. Da iz te porcijunkule ne nastane porcija dolga, smo te dni poslali delavce domov, kakor je bilo že v začetku gradbe dogovorjeno. Notranjo izdelavo bomo nadaljevali sami, z materijalom, ki ga nam mora podjetnik po pogodbi na lice mesta postaviti. To bo šlo pa počasi, ker nimamo dosti, še manj pa izvežbanih delavcev. Če pomislimo, da mora iz teh lesenih dvoran nastati čez dvajset

Naš sedanji samostanček pri Mariji Pomagaj v Lemont, Ill.
(Pogled s hriba.)

malih sobic in par večjih, si lahko mislimo, da je še veliko dela. Kje je potem še kurjava, oprava, razsvetljava, za kar niti materijala nimamo. Zato nikar ne sodite po zunanjem obodu, da se stvar ne bo čez mero zavlekla. Mi bomo vse storili, da delo kolikor mogoče pospešimo. Ne bomo mirovali niti v zimskem mrazu. Vas pa prosimo da nas po možnosti še nadalje pridno podpirate.

Hvala Bogu se nas vedno kedo s kakim velikodušnim darom spomni, četudi časi niso kaj ugodni za to. Od zadnjč imamo zabeležiti dragocen dar Mr. in Mrs. Karol Bregantiča. Kupila sta nam lepo monštranco, ki je stala po precej znižani ceni \$200.00. Lahko rečemo, da je malo župnij, slovenskih še posebno malo, ki bi imele tako lep tron za Evharističnega Jezusa, kakor ga bo imela naša cerkvičca. Meni se je zdela skoraj prelepa za tako borno cerkvičco. A imenovana dobrotnika sta rekla: Če bosta že cerkvičca in samostanček ubožna, naj bo vsaj monštranca lepa in primerna za nebeškega Kralja. Ko bi bil samostan in cerkev lepa, monštranca pa skromna, to bi ne bilo primerno. Kaj sem hotel temu ugovariti? Še vesel sem bil, da se dobi jo duše tako idealnega mišljenja.

Blagi Mr. Daleiden, ki trguje s cerkvenimi predmeti, nam je obljubil svečnike za veliki altar. Tudi one s sedmimi rameni, za izpostavljeno Najsvetejše, nam je bil pripravljen dati. Ker se je pa za te našla prej dobrotnica, bomo Mr. Daleidna naprosili za kaj družega. Manjka nam še tokozvani "vespermantel" in večna luč. Tako bi imeli vse najpotrebnejše za ureditev altarja s presv. Rešnjim Telesom. Potem bomo mislili še na uredbo drugih dveh, v kolikor za onega Marije Pomagaj že ni poskrbljeno. Za tretjega še nismo gotovi, komu ga bomo posvetili. Zadnje čase se meni vriva misel, da bi ga po-

svetili v čast Mali cvetki, bl. Tereziji Deteta Jezusa, ki si bliskovito osvaja srca. Ako se nam posreči dobiti kako njeno relikvijo, se bomo skoro gotovo za to odločili.

Izmej kolektorjev oz. kolektorric so bili zadnje čase pridno na delu Mrs. Mary Ivančič iz So. Chicago, Ill., Mrs. Jennie Gaspari iz Cleveland, O., Mr. Joseph Oblak iz Soudan, Minn., Mrs. Ana Gerchman iz Forest City, Pa. in Mr. Marco Bluth iz Joliet, Ill. Ker so imeli lepe vspehe, je znamenje, da tudi v teh negotovih časih rojaki in nerojaki še niso zgubili smisla za take reči. Ko se po volitvah začne zopet bolje delati, kar upamo, se jih bo gotovo še več našlo, ki bodo pripravljene kaj žrtvovati.

Zlasti bi stvar priporočili raznim našim društvom. Za slučaj, da so tudi njih blagajne porcijunkule, kot naša, naj bi priredila kako predstavo ali kaj družega in čisti dohodek razdelila. Kakor čujemo bo te dni tako storilo Dr. Marije Pomagaj v Chicagi. Svoječasno smo se obrnili na ženska Jednotina društva. Nekaj se jih je odzvalo z ustanovnino, nekaj z manjšimi prispevki. Deloma so pa prošnjo odložila na poznejši čas in — založila. Mislili smo se obrniti tudi na moška Jednotina društva. Ker pa ne vemo, kako bi jo eno ali drugo sprejelo, se tem potom obračamo na tista, ki so voljna kaj prispevati. Jednota in njeno članstvo naj ne pozabi, da bomo mi v doglednem času prevzeli misijonsko polje po naših naselbinah, kjer nimajo svojega duhovnika, v kolikor se to že zdaj ni godilo. Hvaležnost bo zahtevala, da ondi pripravljamo tla za ustanovitev novih društev in pokrepitev starih. To sami dobro veste, da nasebine, ki nimajo od časa do časa duhovne postrežbe, tudi za našo Jednoto nimajo smisla. Zato je bila sama na sebi jako lepa misel, ki jo je na njujorškem katoliškem shodu sprožil Rev. Anzelm Murn, O. F.

M. naj bi Jednota vzdrževala svojega lastnega misijonarja po nasebinah. Seveda smo že takrat vsi čutili, da je to lažje predlagati kot izvesti. Kje pa naj dobimo tacega potujočega misijonarja, če bi ga bila Jednota tudi pripravljena vzdrževati? To lepo misel bo mogel udejestviti le naš komisariat s svojimi misijonarji. S tem bo Jednota brez letnih vzdrževavnih stroškov dobila svoje duhovne buditelje in propagatorje. Dobro bi bilo, da se tega pravočasno zave in izvaja primerne posledice. Roka roko umije.

—o—

C. Kolekta iz Forest City, Pa. \$57.30.

1. Po \$10.00 so darovali: Marv Marinčič, Terezija Dobež.
2. \$9.00: John Mihevc (ostalo že prej).
3. \$5.00: Ivana Kres (ostalo že prej).
4. \$4.00: Joseph Rozman (že član).
5. \$2.00: Frank Puc, Ivan Molek, Uršula Oven, (že člani), Frank Gerchman st. (novi član).
6. Po \$1.50: Joseph Bucenelij, Josephine Bucenelij (že člana), Gregor in Fanny Planšek, (nova člana).
7. \$1.30: Terez. Anžlovar (že članica.)
8. Po \$1.00: Fanny Sever (že članica), Anton in Mary Božič Frank Zidar st. (nova člana), Magie Cesar (prosti dar).
9. Po \$0.50: Joseph Sever, Frank Lovš (že člana), Frank Skube (novi član).

A. Kolekta Mr. Joseph Oblak, Soudan, Minn. \$28.50.

- Po \$5.00 so darovali: Joseph Braje, Vlado Braje Jr., Emilija Braje, Anna Braje.
2. \$4.00: je daroval Anton Erčul.
 3. Po \$1.00: so darovali Joseph Oblak, Matilda Oblak, Joseph Oblak Jr.
 4. Po \$1.00: so darovali Joseph Oblak, Matilda Oblak, Joseph Oblak Jr.
 4. Po 50c: so darovali Tri neimenovani.

B. Kolekta Mr. Marco Bluth, Joliet, Ill. \$11.00.

1. Po \$5.00 sta darovala: Jernej Muhič, Mary Meteš.
 2. \$1.00 je darovala: Mary Venišnik.
- D. Kolekta Mrs. Mary Ivančič, So. Chicago, Ill.**

Mrs. Ivančič nam je že prej enkrat nakolektala \$57.70, zdaj pa zopet nad \$50. Prepričani smo, da bo tudi ona dosegla vsoto ustanovnice. Škoda, da ne moremo priobčiti imen darovalcev, ker so se sami podpisovali v nabiralno knjižico in jih ne moremo brati.

E. Od raznih strani smo prejeli:

\$20.00: Anton Krajnik, Chicago, Ill.

Po \$10.00: Mary Lasich Phoenix, Ariz. Ista: za raj. moža, Mary, Steve Kukar, Joliet, Ill., Helena Kajfeš, Ely, Minn.

Po \$5.00: M. Grahek, Milwaukee, Wis. Andro Kavčič, Trail, B. C. Agnes Kavčič, žena. Trail, B. C. Frances Kavčič, Trail, B. C., John Philip Kavčič Trail, B. C.

\$3.00: Paul Laurich, Joliet, Ill. (za znake).

Po \$1.00 so darovali: Klara Blaess, Joliet, Ill., John Pelhan, Strabane, Pa. Neimenovan, Strabane, Pa., Ema Stanick, Joliet, Ill.

Prof. Dr. Fr. T.

Pred davnimi stoletji je živel na severu ob visoki morski obali ptič, bel kot sneg, visoke rasti in jake moči, na pečino tik nad šumečim morjem si je spletel gnezdo. Kadar so bili njegovi trije mladiči lačni, se je pognal v globočino in prinesel ribo zanje; ponoči, ob viharju in mrazu pa je legel nadnje in jih je grel in negoval z vso skrbjo. Včasih se je boril zanje zoper roparice po cele ure. Pa se je pripetilo nekoč, da je zamrznilo širo in šumno morje; mraz je pričel, strupen in morilen. Tedaj si je izključeval stari beli pelikan puha iz svojih svetlih grudi, ga natresel nad svoje tri mlade, potem pa odletel čez ledene gore, iskajoč živeža. Zastonj, ledena plast je predebela in pretrda, ne more je preključati. Srce se mu krči, ko se vrne in vidi svoj tri mlade, kako stegujejo skozi bel puh svoje kljune, cvileč za hrano. Ne more strpeti doma, zopet odleti na dolgih perutih čez led, sede na odprto zamrznjeno morje in začne, gnan od ljubezni do svojih treh mladičev, tolči ob mrzlo stekleno plast; tolče in kljuva, kljun mu že ves krvavi, na koncu mu je že ves ranjen. Težkega srca odleti nazaj. Znova čuje njih žalostni lačni žvižg in klic. Pride noč, mrzli ledeni veter zatuli, vihar rjuje, starec — pelikan pa sedi mrk in zamišljen nad živim gnezdrom. Cel dolgo noč sedi, ne čuti ne mraza ne glada; le ena misel ga prevladuje: kaj naj stori za lačne sirote. Ob jutranjem svitu zopet odleti v daljavo, sede na led in zopet kljuje s težko glavo ob mrzli led. Dolgo dolgo je tam ta žalostni kovač, kljun je že ves razbit, led je ves okrvavljen, pelikanove no-

PRIPOVEDKA O PELIKANU.

ge že vse premrle. Pa zamanj, led nima srca, trd in mrzel leži pod njim. Pelikana zapuščajo moči, ves bolan se opoteka po zraku, do pečine nad morsko obalo. Gnezdo je pa prazno, ptiči — mladiči so se v tako silo in lakoto zaganjali iz gnezda, da so popadali na mrzlo kamenje. Z vso ljubeznijo jih pobere in nese nazaj v gnezdo; zopet leže nanje. Ali njih glad je tolik, da ga z gibanjem in klicanjem rotijo, naj jih vendar ne pusti poginiti od lakote. Zbere zadnjo moč. Visoko se vzpne v gnezdu obrne kljun navzdol, potem pa vseka v svoje prsi. Dobro je meril in dobro zadel, iz presekanke žile začne polzeti in teči topla rdeča kri. Slep mladiči jo začutijo, pristaviio svoje mehke kljune in jo srkajo z dolgimi požirki, dokler se ne napijejo do sitega, potem pa ležejo ob krvavi rani in se grejejo pod njo, nič ne sluteč, da se ptica — starka trese v bolečini, onemoglosti in mrazu. Mine pol dne, zopet prosijo gladni mladiči hrane, zopet je dobijo — iz srca pelikanovega. Potem pa ptica leže, pobesi glavo, zapira oči in jih zapre — življenje je dala za svoje tri drage.

Predragi! Naravoslovje ne pozna takih pelikanov kot ga opisuje severna pravljica; v naravi vlada nagon, sebičnost. Pelikana s toliko, tako nesebično ljubeznijo je ustvarila le človeška domišljija, gnana od globoke notranje ljubezni. Je pa nekdo, ki mu je ta bajni severni ptič podoben; katerega ljubezen do njegovih je še vse večja. Včlovečeni Bog, Sin človekov je to. Po pravici poje o njem v njegovi skrivnosti presvete Evharistije veliki filozof sv. Tomaž Akvinec:

"Pie pelicane, Jesu Domine."

Kako tudi ne? Saj nam dobesedno hrani duše s svojim mesom in svojo krvjo. "Moje meso je res jed in moja Kri je res pijača," je dejal. In "kdor je moje meso in pije mojo Kri, ima večno življenje."

In ta ljubezen nebeškega Pelikana ne trajá samo en dan, en teden, ampak že skoro 19 sto let. In kako dolgo bo trajala? Do konca sveta, po vseh delih zemlje, po vseh deželah, po mestih in po vaseh.

Recimo, da bi božja vsemogočnost pelikana, o katerem govori severna pravljica, da je s svojo krvjo nasitil svoje mlade, zopet oživila, da bi bil živ, in pa, da bi njegovi mladiči dobili človeški razum in bi znali presoditi in pretehtati ves dogodek — kajne, s kakšno ljubeznijo in hvaležnostjo bi bili vdani svojemu tolikemu dobrotniku in rešeniku! S koliko ljubeznijo in nežno hvaležnostjo bi se ozirali na brazgotino, katero si je zadal sam in iz katere je tekla njegova Kri! Ni ti v najmanjši zadevi bi ga ne bili razžalostili.

Koliko bolj more naš evharistični pelikan pričakovati od nas zvesto ljubezen in prisrčno hvaležnost! O radi torej hitimo na kraj, kjer on prebiva v zakramentu ljubezni! Radi hodimo k sv. maši in molimo njegovo presveto Telo in njegovo presveto Kri! Imejmo srčno hrepenenje po sv. obhajilu! In če se nam v življenju ponudi prilika, da se moremo postaviti zanj, za našega Boga-Stvarnika, našega Odrešenika, našega bodočega Sodnika: porabimo to priliko! Vračajmo mu ljubezen za ljubezen, zvestobo za zvestobo!

Spisal:

KONRAD
BOLANDEN

ŠENTJERNEJSKA NOČ

(Zgodovinski roman.)

Prosto preložil:

REV. J. C.
SMOLEY

"Ker ne poznate mojega načrta! Je sicer skrivnost, koje jaz ne odobravam, vendar naj jo zapupam vaši molčečnosti. — — Po vedali so mi, da je Coligny, zli duh Francije, in večina Hugeno- tov tu v Parizu. Ostali bodo prišli k poročnim slavnostim. Če bodo vsi vkup, treba rabiti samo meč. Kakor zanjka bo prišla poguba nad vse. Nobeden ne bo ušel."

"Sedaj razumem!" je rekel škof." S polnim pravom se upira in brani vaše Veličanstvo kreniti na pot, ki ni pot zakona, ampak pot zločina. Zahrbtnen napad, — — zavraten umor, — — vse obsodbe vreden zločin!"

"Ravno to sem rekla jaz tem, ki so me na to pot opozorili! Toda navajali so mi raznovrstne vzroke. Rekli so: Kaj bo greh pred Bogom, kar nam nalaga njegov namestnik na zemlji kot dolžnost?"

Sveta jeza je zgrabila škofa Janeza.

"V imenu svete cerkve zavračam z ogorčenjem tako razlaganje papeževega pisma! Papež ne zahteva zavratnega umora, on ne zahteva do neba vpijočega zločina, — — papež zahteva vestno izvrševanje zakonov, vestno izvrševanje in rabo državnega kazenskega prava. Postavite Hugenate pred sodišče, sodite in obsodite jih po zakonu!

"Popolnoma nemogoče, — — tako mi vsi zatrjujejo! Samo poskus, da bi postavili Colignyja pred sodišče, bi zanetil novo meščansko vojno, — vsled premoči protestantov bi prišlo kraljevo in moje življenje v nevarnost. Radi tega — — tako sklepajo —

— silijo nas izvanredne razmere, da se poslužimo izvanrednih sredstev!"

"Dober namen ne posvečuje nikoli slabih sredstev!"

"To je tudi moje mnenje in prepričanje, monsignor! Skoro z istimi besedami sem pobijala jaz ta rešilen načrt mojih svetovalcev. S protidokazi so moje mnenje pobijali svetovalci. Tudi sveti Oče, — — so rekli — — ne omejuje načina, kako krivoverce iztrebiti."

"Ker smatra zakonito pot kot sam ob sebi umevno."

"Popolnoma moje mnenje, častiti oče! Vsi so se pa sklicevali na zgled Savla, katerega navaja papež v svojem pismu, ki je bil kaznovan, ker je prizanesel enemu samemu poganu."

"Pij pojasnjuje sam namen, zakaj je navajal kot zgled Savla. Bog je hotel s tem kralje poučiti, pravi papež, da vzbuja zanemarjenje kaznovanja božjih žalitev od strani krivovercev jezo božjo nasproti kraljem. — — Da bi označevali postopanje Savlovo proti Amalečanom kot zgled za krščanske kneze, že radi tega ne gre, ker je Mojzesova postava, izvzemši dekalog, s Kristusom ugasnila, torej katoličanov ne veže. Toda ne glede na to, politično naziranje papeževo ni za katoličana nikoli obvezno."

"To mi je pa nekaj novega, monsignor! V moji mladosti so me vedno učili o osebni nezmotljivosti papeža."

"Dotakniti se političnih naziranj svetega Očeta, teh ne priznavati, se nikakor ne protivi katoliški veri," je rekel škof. "Vsak papež se lahko zmoti, lahko gre-

ši, ker je človek. Njegova nezmotljivost nikakor ni splošna, ampak jako omejena. To se pravi, — — papež je samo takrat nezmotljiv, če odločuje in govori kot glava cerkve in kot vrhovni učitelj v stvareh, ki se tičejo nauk svete vere in nravnosti. V taki lastnosti pa ni pisal Pij pisma vašemu Veličanstvu, ga tudi ni mogel pisati, ker je Bog obljubil svojo pomoč samo za omenjeni slučaj, — — nikoli pa ne za zadeve, ki imajo strog političen značaj, za kake običaje, naziranja, zakone in kazensko pravo, ki se ne tičejo morale in dogem in ki se menjava s tekom časa. In vzemimo, da je Pij priznal, da se smejo krivoverci iztrebiti z vsakim sredstvom, — — mora katoličan v duhu evangelija obsojati vsako krivično nasilje, vsak krvav zločin. Davno prej že je označil razsvitljen papež stališče cerkve napram drugovercem. Nikolaj I. je pisal bulgarskemu knezu Mihaelu Bogorisu: "Kar v veri ne izhaja iz volje, ne more biti nič dobrega. Ko bi Bog hotel rabiti silo, bi se nikdo ne mogel ubraniti njegovi moči. Bog zahteva prostovoljno pokorščino." S temi besedami je izvil papež temu knezu moč proti nevernikom. — — Drug, jako oster in jako vnet papež v boju proti krivovercem se mora razpršiti s pokom; kajti Gospod noče smrti grešnika, ampak da se spreobrne in živi." — — Umori krivovercev niso v duhu cerkve, ne morejo biti, — — quia ecclesia non sitit sanguinem — — cerkve ne žeja po krvi! Tudi nasilna

spreobrnjenja niso dovoljena, quia fides suadenda est, non imponenda, — — k veri se nikdo ne sme siliti! Cerkev izključuje krivoverce iz svojega občestva, nalaga spokornikom pokoro, nikakor pa ne mori zakrknjencev in trdovratnežev. — — To so načela cerkve, Madame! Miloba naše sv. matere napram krivovercem, gre celo tako daleč, da je več cerkvenih zborov vsem duhovnom in škofom strogo prepovedalo, zahtevati kri krivovercev ali prisostvovati izvršitvam njihove smrtne kazni. — — V kolikor je Pij V. v tem pismu kršil milobo in načela cerkve, zasluži grajo."

"Tega skoro ne morem razumeti, monsignor! Če je temu tako, kakor vi trdite, zakaj pa niso izobčili papeži kraljev in narodov, ki so kaznovali krivoverce s smrtno kaznijo?"

"Radi tega ne, Veličanstvo, ker ima oblast meč, ki ji je podeljen od Boga, da kaznuje zločince, in ker ima država pravico, da brani in varuje svoj obstoj. Bile so in so še krive vere, kojih pogubonosni nauki bi imeli za posledico, da bi se zrušila vsa človeška družba. K tem spadajo Donatisti, Manihejci, Albigenzi, ki so prepovedali prisego, ki so zavrgli osebno lastnino, zavrgli in prepovedali zakon, dovoljevali pa najnesramnejše mesene pregrehe, ki so tajili nesmrtnost duše, tajili Boga, — — vse krive vere, ki onemogočajo v svojih posledicah obstoj rednega državnega življenja. K temu spadajo tudi naši Hugenoti; Ti uče predestinacijo (predodločbo), ki taje možnost zločinov od strani predestiniranih in proglašajo vsako sodnijsko obsodbo zločina kot krivico. Brez kazenskih zakonov in brez sodnij ne more biti nika-ka država, vsled tega spodkopavajo Kalvinci tudi družabni red. — — Kako naj bi torej cerkev prepovedala svetni oblasti, da kaznuje zaklete sovražnike države s težkimi kaznimi? Kako naj

prepove, da naj država varuje urejeno družabno, občinsko življenje proti prekucuhom? Kako bi mogla cerkev prepovedati vašemu Veličanstvu, da brani katolanom njihove pravice in kaznuje protestante, kojih kriva vera uči, da se mora katoliška cerkev zatreti s silo? Da je papež opomnil kralja, da naj varuje in brani katoličane napram nasiljem protestantov, da kaznuje njihove zločine, kakor zahteva to zakon, — — to je bila papeževa dolžnost. Če bi kdo sklepal iz papeževega pisma, da je dovoljena taka vnebovpijoča krivica, bi bilo pa ravno tako brezvestno, kakor je v nasprotju z vzvišenimi nauki naše svete vere in duhom naše cerkve."

"Bog nas varuj takih zločinov!" dejala je kraljica. "Jaz sem popolnoma na vaši strani, častiti oče, — — nikakor se ne strinjam z mnenjem mojih slepih svetovalcev! Po svojih močeh se bom ravnala po nasvetih cerkvenega poglavarja, — — porabila bom ves svoj vpliv v obrambo katoličanov in v pobijanje državi toli sovražnega kalvinizma. Težkoče so res skoro nepremagljive, zločinci proti postavi so močnejši kakor izvrševalci postave."

"Pobožnemu, modremu in pravičnemu vladarju ni Bog nikoli odrekel svoje pomoči in svojega vsemogočnega varstva."

"Res je tako, monsignor, — — zapajmo v Boga, ki je naša pomoč!" je rekla Katarina s pobožnim pogledom proti nebu. "Kako čudno! Sporočila sem vam radostno novico, pa sva premišljevala in uvaževala važno zadevo, katero priporočam še enkrat vaši molčečnosti."

Katarina je vstala in z milostnim nasmehom odpustila škofa.

Komaj so se vrata za škofom zaprla, pa je padla krinka raz Katarininega obraza. Jeza in nevolja ste pačili njen obraz.

"Kako sem li mogla pričakovati od takega idealista, da bo odobrila moj drzen načrt? Ti svetni-

ki so jako nepraktični, za življenje popolnoma nesposobni ljudje! Škodljivost plevela priznava jo, obsojajo pa, če ga hoče človek pokončati. Kam bi prišla država, če bi jo vodili taki svetniki? — — Ozkosrčna slabost pobožnega škofa je odstranila moje zadnje pomisleke. Pravzaprav je škofova vestnost pokazala, kako neumna, prismojena je moja lastna pobožnost! Za srečnega politika obstoji en sam evangelist, in ta je Macchiavelli! — — S tem je sklenjeno, nepreklicno sklenjeno, kar se mora zgoditi, — — kar se po strogi zakoniti obliki zgoditi ne sme!"

V resnih mislih se je vrnil škof Hennuyer v sobane grofice Blanke. Ali je imela Katarina res v mislih, da da pomoriti vse voditelje Hugenotov? Z znaki studa je sicer zavračala vsak tak zločinski nasvet, — — toda škof je le predobro poznal hinavščino in pretkanost kraljice, poznal je njeno sovraštvo do Colignyja in njeno divje hrepenenje po maščevanju. Temne slutnje so navdajale njegovo dušo, strah je obhajal njegovo blago srce, ko je pomislil, da se morda ta zločin vendar le izvrši. S takimi mislimi je vstopil v Blankino sobano.

Grofica je vstala, prišla markeza za roko, in ga ljubeznjivo — svečano pred sivega cerkvenega dostojanstvenika pripeljala.

"Dovolite, častiti stric, da vam predstavim markeza Hugona Riviere, ki mi je trikrat rešil življenje. Smrtne nevarnosti, v katerih sem se takrat nahajala, sem vam že opisala, ravno tako srčnost in trud našega prijatelja za mojo rešitev."

"Da, to si storila, moj otrok, z jako živahnimi barvami! — — Dovolite, gospod markez, da se vam i jaz iskreno zahvalim za rešitev moje nečakinje. Občudujem vašo srčnost. Kar pa posebno povzdiguje vaše zasluge za Blankino rešitev, je pa okolščina, da ste bili i vi radi njene rešitve v veliki nevarnosti."

Spisal:

Rev. Illemo Camelli.

IZPOVEDI SOCIALISTA

Po šestih italijanskih

izdaji posnema:

H. B.

5. **Smrt prijatelja:** — Ni mu še zginila spred oči ona deklinška podoba, iz katere je na pokopališču bral vso neusmiljenost in neizprosno smrti, ko je imel priliko na lastne oči gledati, kako malo se smrt zmeni za to, je li kedo zrel za njeno koso ali ne. Družina, pri kateri je stanoval in se čutil v njej čisto domačega, je imela sina orjaka, Libero mu je bilo ime, ki se je zdel, da bi smrt zlomila svojo koso, ko bi zamahnila po njem. Camelli, slabič se je zdel v primeri z njim kot trs ob cedri. Takega orjaka ga je pustil, ko se je sam kot megla vlekel v gore. Kako razočaranje, ko se je vrnil. Prej bujen in bohoten cvet je bil zdaj kot bi požigajoča slana padla nanj. Upadel, bleđ, pobit, zamolklo pokajšljujoč. Noben še tako močan solnčni žarek mu ni bil zadosti topel. Podnevi se je tresel, kot trepetlika, ponoči potil, kakor bi na dežju spal. Kakor otroka, ki so mu nožice še preslabe, da bi mogel sam hoditi, ga je morala mati podpirati, ko se je vlekel na opoldansko solnce. Sicer ga je pa kmalu položilo na posteljo. Ležal je ravno nad njegovo sobo. Dva bolnika, eden težko bolan na duši, drugi na telesu. Oba sta marsikatero noč prečula. Enemu razorana duša ni pustila spati, drugemu ranjena pljuča. Ko je naš dušni bolnik Camelli poslušal suhi kašelj telesnega bolnika nad seboj, mu je nekaj reklo: "Ali čuješ, kako smrt seka ta hrast, zdaj zdaj bo padel." "Še sam se je nervozno premikal po svoji postelji, kakor bi se bal, da bi pri padcu še njega ne podrl.

Nekega večera buti v njegovo sobo črno oblečen mož z rdečim križem na prsih, ves zasopljen. Ko vidi, da je prišel v napačno so-

bo, hoče vrata hitro zopet nazaj zapreti. A Camelli ga je prehitel z vprašanjem: "Kaj želite?"

"Oprostite, gospod, sem se zmotil. Kajne bolnik, h kateremu sem namenjen, je nad vami?"

"Da, on je nad menoj! Ako želite vas povedem k njemu."

"Hvala za prijaznost, ga bom že našel."

"Vendar hočem z vami!"

Naglih korakov kakor je prišel je odišel, Camelli pa za njim.

Redovnik se je vsedel k bolnikovi glavi, se sklonil k njemu in ga sočutno vprašal, kako mu je. Camelli se je naslonil na zadnjo stranico postelje in se zagledal v izmozgan, kakor voščen obraz nekdanjega orjaka. Ker je bolniku najmanjša besedica izzvala dušič kašelj, ga redovnik ni več nadlegoval z vprašanji. Vzel je iz žepa vse polno pisemskih ovitkov in začel z njih trgati rabljene znamke. Camelli ga nekaj časa molče opazuje pri tem nenavadnem delu, potem ga vpraša, kaj bo s tem. "Ko pri bolnikih čujem," pravi, "zbiram te znamke za misijone, kjer so toliko vredne kakor denar. Z njimi se odkupi mnogo paganskih otrok." Ta iznadljiva, nikdar počivajoča skrb za duše, je Camelliju imponirala. Dolgo ga je opazoval pri tem delu in vedno bolj simpatičen mu je bil.

Sledeči večer dolgo ni mogel zaspati. Redovnik z znamkami pri bolniku mu je izzval še druge slične spomine. Smrtni boj rajne matere mu je znova stopil pred oči. Tudi pri njeni postelji so se proti koncu le še duhovne osebe delj časa zadrževale. Duhovnik ji je pomagal vojevati zadnji boj in redovna sestra, tudi z rdečim križem na prsih, se ni umaknila od njene postelje,

dokler bolnici ni zastalo srce. Dan in noč je bila pri njej. Pri teh spominih in pri zavesti, da redovniku nad njim ne uide nobena prošnja jetičnega prijatelja nad njim, če jo tudi samo z očmi izrazi, mu je te Bogu posvečene osebe delala nehote simpatične.

Nekega dne ga je bolnikova mati vprašala kaj misli o redovnikih, ki tujemu človeku požrtvovalnejše strežejo kot njegovi najdražji domači, a za to ne zahtevajo nikakega plačila. "Po mojem mnenju," je pristavila, "so norci." On ji ni na to ničesar odgovoril, v srcu pa si je mislil, da so to prvi resnični junaki, ki jih je v življenju srečal.

Libero je kmalu nato umrl. Ko je še na svoji postelji čakal, da ga denejo v rakev, je šel k njemu. Ni ostal dolgo, ker ga je njegova smrt preveč pretresla. "To naj je moj prijatelj Libero," mu je skoraj na glas ušlo. Naglo se je obrnil in odšel nazaj v svojo sobo, a smrtne misli so šle z njim. Ni se jih mogel otresti. Zaključek njegovega razmišljanja ob njegovi smrti je bil, da je življenje velika laž.

6. **Slovo vsemu:** — Naslednji dnevi so bili za Camellija kakor dan vernih duš in temu primerno tudi njegovo razpoloženje. Same smrtne sence so ga obdajale in mu stiskale srce. Zdaj je videl pred seboj mrtvega prijatelja, zdaj rajnega očeta, zdaj zopet pokojno mater. Za njimi so mu priplavali pred oči oni, katerih podobe je gledal na pokopališčih. Posebno živo mu je izmed teh stopila pred oči podoba one mladenke, katere življenja preseči pogled je tako globoko pretresel njegovo dušo. Za njo se je pojavila življenja kipeča podoba njegove neveste. Začel ju je

primerjati. Zdelo se mu je, kakor da bi se bilo mrtvo deklet obrnilo proti njegovi nevesti in ji svareče dejalo: "Kaj sanjaš o življenju, ko si lahko čez par dni v cvetu mladosti moja grobna tovarišica!" Kot da bi bila ona razumela, se je globoko zamislila in smrtna senca je kakor pajčolan legla na njen bujni obraz.

"Da, tudi ti boš postala žrtev te morilke," je polslišno vzdihnil. "Da, kedo ve, če ne bom jaz enkrat romal na tvoj grob. In če mi je mrliška podoba tujega mladega bitja tako pretresla dušo, kako mi jo bo šele tvoja, ki naju veže ožja vez in naju bo še ožja. Bo li moje srce zadosti močno, da bo to prestalo, ako mi je usojeno?"

Od tistega dne mu spomin na

nevesto ni več budil misli na življenje, ampak na smrt. Gledal je, kako ji je smrt polagoma trgala niti življenja, dokler ni zamahnila k zadnjemu udaru. Videl je, kako se je potem s svojo koso obrnila k njegovim otrokom. Ko mu je vse najdražje pokosila se je pa porogljivo k njemu obrnila rekoč: "Tu imaš življenje, o katerem si tako prijetno sanjal. Zdaj se pa še ti, lahkomisljenez, pripravi!"

Odkar je začel zahajati k mrtvim v šolo, je bil vedno redkejši gost pri nevesti. Dan za dnem se mu je manj mudilo jo povesti pred altar. Ona je začela postajati že nestrpna. Ponovno ga je priganjala, naj se vendar odloči, ker se ne more več izgovarjati na bolezen, kakor prej. Da se mu ni

bilo treba zvijati, rajši ni hodil blizu. Toliko ji je dal vedeti, da če bo katero poročil, bo njo, druge nobene. A čim delj je odlagal, tim manj je imel veselja, da bi se ženil. Njegov po resničnem življenju, koprneči duh je končno zmagal nad življenjem, ki je le počasna smrt. Dvoje zadnjih vezi, s katerimi je bilo njegovo srce še navezano na vzore smrti zapisane je hkrati pretrgal, vez s socializmom in vez z nevesto. Za tako osamljenega je tudi rojstni kraj izgubil svojo privlačno silo. V bujno cvetočem maju, ko je narava najbolj zapeljiva, se je odpravil na pot proti Turinu. Navidezno ga je gnala tamkajšna umetniška razstava, v resnici pa je šel iskat novega, lepšega življenja.

R A Z N O .

ZAHVALA.

Príporečila sem svoj bolno sestro v molitev. Bila je v bolnišnici. Zdravniki ji niso vedeli pomagati. Z zaupanjem sem se obrnila na Marijo za pomoč in bila uslišana. Sestra je že nad štiri mesece doma. Hvala prebl. Devici Mariji! Pošljem mali dar v podporo listu.

Rosie Zdešar, Clev., O.

ZA SV. MAŠE NA BREZJE:

Mrs. Lenarčič, Clev. za umr. Math. Petkovšek 5 (5); Jerica Virant, Lorain, O. za r. Alojzija Virant 5 (5); Tomaž Mrvar, Clev. O. n. č. Mar. Pom. 1 (1); John Klančar, Clev. O. za r. Math Klančar, 1 (1); Isti: za r. Mary Klančar 1 (1); Mary Mivšek, Clev. O. za r. Agnes Novak 1 (1); Terez. Oves, Forest City, za zdr. 1 (1); Marijana Klinar, Lorain, O. po nam. 3 (3); Mrs. Buchar, Lorain, O. po nab. 1 (1); Ista: n. č. M. B. za

zdr. 1 (1); za r. Antona in Mary Pečjak 1 (1); za r. Frank Jarc 1 (1), za r. Mary Jarc 1 (1), v dob. naf. 1 (1).

ZA SV. MAŠE K NAM:

Mary Kukar, Joliet, Ill. za r. John in Ano Bukovec 1(1); Ista: n. č. bl. Terez. Det. Jezusa za zdr. 1 (1); Mrs. M. Slobodnik, Ely, Minn. n. č. M. B. v zahv. 1 (1); Mary Schober, Milwaukee, Wis. po nam. za zdr. 1 (1); Louis Cimperman, Clev. n. č. M. B. za zdr. A. B. 1 (1); Isti: za srečno pot neim. 1 (1); Isti: za zdr. dr. in br. 2 (2); Ant. Knez, Clev., O. za star. John in Jozefo Škarje 1 (1); A. Gerchman, Forest City, Pa., za duše v vicah. 1 (1); Miss Marya Zore, Olyphand, Pa. po name-nu 1 (1); Joseph Verbanich, Hohestead, Pa. po nam. 3 (3); M. Madic, Ottawa, Ill. za r. Frančiška Anžlovar 1 (1); Pavlina Trgovac, St. Mary's, Pa. n. č. M.

B. Bistr. za zdr. 1 (1); Ista: n. č. M. B. Volovski po nam. 1 (1); Ista: za svečke 4.50., Gertrud Močilnik, Jennye Lind, Ark. za d. v. v. po nam. 1 (1); Mr. Hudar, Clev. O. za r. Mary Hudar 15 (15); Mrs. Mestek, Clev. O. za Frances Mestek, 1 (1); August Okleščen, Strabane, Pa. v č. M. B. za usl. proš-njo 1 (1); Mike Oražen, Clev. O. po nam. 1 (1); Ivana Slak Greany, Minn. n. č. sv. Ant. za zdr. 1 (1); Mary Mrak Ely, Minn. za r. Fr. Mrak 1 (1); Agnes Debevc, Milwaukee, Wis. za r. moža 1 (1); Mary Skube, Forest City, Pa. za zdr. 1 (1); Ana Gerchman, Forest City, Pa. Po nam. 1 (1); Mary Zidar, Forest City, Pa. za zdr. dr. 2 (2); Neimenovana, Clev. n. č. M. B. 3 (3); Ista: za zdr. 3 (3); Ista: v zahv. za zdr. 1 (1); Ana Horžen, Chicago, Ill. za duše v v. 1 (1); Terezija Zakrajšek, Clev. O. za r. Jož. Zakrajšek, 5 (5).

